

Povolený odstřel nesnižuje místní populaci kormoránů v zimě

Kormoráni jsou zdrojem konfliktu člověk – příroda v mnoha oblastech, kde dochází k nárůstu jejich populací, jednak vzhledem ke škodě na stromech, jednak zejména kvůli vlivu na rybí populace. V této studii zkoumali autoři vztah mezi počtem odstřelů a ročními fluktuacemi početnosti zimní populace kormoránů ve Velké Británii. Rovněž bylo testováno, zda odstřel kormoránů na lokalitách nebo v jejich blízkosti ovlivnil rozsah změn v početnosti místních populací. Také bylo zjišťováno, zda počty kormoránů v SPA (lokality chráněné podle směrnice EU o ptácích) byly spjaty s intenzitou odstřelu. Na základě výsledků nebylo zjištěno, že by odstřel kormoránů na místní úrovni (5 – 30 km) měl vliv na dlouhodobé změny v početnosti jeho populací. Odstřel kormoránů během jedné zimy se neprojevil ve snížení početnosti během další zimy. Nebyl nalezen žádný významný vliv mezi intenzitou odstřelu a ročními změnami ve velikosti populace kormoránů v SPA, tj. tato opatření neměla škodlivý vliv na cíle chráněné směrnice. Rovněž nebyl zjištěn vliv odstřelu na národní úroveň populace kormoránů, ačkoli je třeba lépe pochopit využívání lokalit na místní úrovni a vliv na širší oblasti. Nedostatek důkazu o negativních účincích vlivu odstřelu na populaci, přes celonárodní pokles početnosti, naznačuje, že populaci ovlivňují další jevy. Je žádoucí provést další výzkum, do jaké míry mají letální a neletální opatření vliv na požadované snížení predačního tlaku kormoránů na rybí populace.

Využitelné výstupy:

Kormoráni jsou zdrojem konfliktu člověk – příroda v mnoha oblastech, kde dochází k nárůstu jejich populací, jednak vzhledem ke škodě na stromech, jednak zejména kvůli vlivu na rybí populace.

V Evropě došlo k prudkému nárůstu početnosti kormoránů v posledních několika desetiletích.

Částečně i kvůli sníženému pronásledování v hnízdních koloniích a zákazu lovu na hlavních tahových zastávkách a zimovištích koloniích a zákazu lovu na hlavních tahových zastávkách a zimovištích.

Expanze kormoránů vedla ke konfliktu s rybáři, jehož výsledkem byla dohoda o omezení početnosti kormoránů v některých evropských zemích, ačkoliv nebyl vyhodnocen jejich vliv. Ve Velké Británii byla udělována povolení k odstřelu pro omezený počet kormoránů. Počty jedinců byly stanoveny na 3000 jedinců v prvních dvou letech a poté 2000 každoročně. V této studii zkoumali autoři vztah mezi počtem odstřelů a ročními fluktuacemi početnosti zimní populace kormoránů. Rovněž bylo testováno, zda odstřel kormoránů na lokalitách nebo v jejich blízkosti ovlivnil rozsah změn v početnosti místních populací. Také bylo zjišťováno, zda počty kormoránů v SPA (lokality chráněné podle směrnice EU o ptácích) byly spjaty s intenzitou odstřelu.

Na základě výsledků nebylo zjištěno, že by odstřel kormoránů na místní úrovni (5 – 30 km) měl vliv na dlouhodobé změny v početnosti jeho populací. Odstřel kormoránů během jedné zimy se neprojevil ve snížení početnosti během další zimy. Nebyl nalezen žádný významný vliv mezi intenzitou odstřelu a ročními změnami ve velikosti populace kormoránů v SPA, tj. tato opatření neměla škodlivý vliv na cíle chráněné směrnice. Rovněž nebyl zjištěn vliv odstřelu na národní úroveň populace kormoránů, ačkoli je třeba lépe pochopit využívání lokalit na místní úrovni a vliv na širší oblasti. Nedostatek důkazu o negativních účincích vlivu odstřelu na populaci přes celonárodní pokles početnosti, naznačuje, že populaci ovlivňují další jevy.

Z výsledků naopak vyplývá, že vyšší intenzita kontroly se může odrazit ve vyšším nárůstu početnosti kormoránů. Odstřelem stálých ptáků může dojít k osídlení novými jedinci vzhledem ke snížení populační hustoty, i ke změně chování vedoucí k většímu rozptylu. Rovněž je možné, že odstřel byl prováděn na lokalitách s nejvyšším nárůstem místní populace.

Analýza byla prováděna na lokální úrovni, která předpokládá, že existuje vztah mezi populací na jedné lokalitě mezi různými zimami. Předchozí průzkum totiž prokázal vysokou míru stálosti u zimujících ptáků. Na druhou stranu, zimující kormoráni někdy podnikají migrace na velké vzdálenosti a jsou schopni reagovat na bohaté lokální zdroje potravy. Výsledky z lokalit, kde nebyl žádný odstřel, napovídají, že analýza nebyla ovlivněna těmito fluktuacemi.

Údaje o kormoránech pocházejí téměř výhradně ze sčítání ptáků na mokřadech (Wetland Bird survey - WeBS). Není ale známo, jaké jsou početnosti kormoránů mimo lokality sčítané WeBS a jakým způsobem je případně ovlivňuje odstřel. Je proto žádoucí provést další sčítání v širší krajině předtím, než bude možné říci jasná prohlášení o vlivu odstřelu na populace kormoránů na národní úrovni. Opatření spočívající v usmrcování jedinců k vyřešení konfliktu mezi člověkem a přírodou mají často

smíšené výsledky a mohou být úspěšně jen tehdy, pokud intenzivní opatření způsobují vysokou míru úmrtnosti. Tento přístup musí být podložen naší znalostí biologie druhu. Přitom je zřejmé, že odezvy ve změně chování je obzvláště obtížné předpovídat.

Je žádoucí provést další výzkum, do jaké míry mají letální a neletální opatření vliv na požadované snížení predačního tlaku kormoránů na rybí populace.

Zdroj: Chamberlain D.E., Austin G.E., Newson S.E., Johnston A., Burton N.H.K. 2013: Licensed control does not reduce local Cormorant *Phalacrocorax carbo* population size in winter. *Journal of Ornithology* 154: 739-750.

Zadal: Jiří Pokorný

URL zdroje: <http://www.forumochranyprirody.cz/povoleny-odstrel-nesnizuje-mistni-populaci-kormoranu-v-zime>